MODUL MPU • NOTA ULANG KAJI

Aspirasi Negara Bangsa

Empat topik utama · Nota berstruktur · Latihan objektif

01 Malaysia Negara Berdaulat

02 Sejarah Interaksi Etnik

03 Keunikan Masyarakat Malaysia

05 Aspirasi Negara Bangsa

Fokus pada definisi, fakta penting, perbandingan konsep, tokoh, tarikh dan aplikasi dalam kehidupan seharian.

Disusun daripada nota empat topik berdasarkan slaid MPU yang diberikan. Latihan ialah bahan ulang kaji, bukan soalan sebenar atau ramalan yang disahkan pensyarah.

TOPIK 01

Malaysia Negara Berdaulat

1.1 Konsep kedaulatan negara

Kedaulatan ialah kuasa tertinggi yang sah bagi sesebuah negara untuk mentadbir, menggubal undang-undang dan menentukan hala tuju negara tanpa campur tangan kuasa asing.

Lapan ciri negara berdaulat

1. Mempunyai wilayah dan sempadan yang jelas.
2. Mempunyai penduduk atau rakyat tetap.
3. Mempunyai kerajaan yang sah.
4. Mempunyai kuasa perundangan sendiri.
5. Bebas daripada campur tangan asing.
6. Mendapat pengiktirafan antarabangsa.
7. Berkemampuan mempertahankan negara.
8. Berkemampuan menjalinkan hubungan luar.

Dua jenis kedaulatan

Jenis	Maksud
Kedaulatan dalaman	Kuasa negara terhadap rakyat dan wilayahnya sendiri.
Kedaulatan luaran	Kebebasan negara daripada campur tangan negara asing.

Contoh: Malaysia boleh menggubal undang-undang sendiri dan menentukan hubungan diplomatik dengan negara lain.

1.2 Kewarganegaraan

Kewarganegaraan ialah ikatan sah antara individu dengan negara yang memberikan **hak, perlindungan dan tanggungjawab**. Ia diperuntukkan dalam Bahagian III Perlembagaan Persekutuan, Perkara 14 hingga 31A. Perkara 14 berkaitan kewarganegaraan melalui kuat kuasa undang-undang.

1.3 Proses pembentukan Malaysia sebagai negara berdaulat

Tempoh	Perkembangan
Abad ke-15	Kesultanan Melayu Melaka membina tradisi pemerintahan, perdagangan, Islam dan perundangan.
1511–1945	Penjajahan Barat dan Jepun mengubah kedaulatan.
1946–1955	Malayan Union, Persekutuan Tanah Melayu 1948 dan pilihan raya 1955 menyusun perjuangan kemerdekaan.
1956	Rundingan London untuk mendapatkan kemerdekaan.
31 Ogos 1957	Persekutuan Tanah Melayu mencapai kemerdekaan.
1961–1963	Cadangan Malaysia, Suruhanjaya Cobbold, IGC dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63, 9 Julai 1963).

Tempoh	Perkembangan
16 September 1963	Pembentukan Malaysia sebagai persekutuan yang lebih luas.

Faktor pembentukan negara berdaulat

Faktor dalaman	Faktor luaran
Kesedaran politik masyarakat	Perubahan selepas Perang Dunia Kedua
Penentangan terhadap penjajahan	Proses dekolonisasi
Tuntutan pemerintahan sendiri	Perubahan strategi British
Usaha membentuk perpaduan	Perubahan politik antarabangsa

1.4 Proses pembinaan peradaban Malaysia

Warisan Alam Melayu: Bahasa, adat resam, sistem sosial, perdagangan dan tradisi berkerajaan. Kepelbagaian berkembang melalui penghijrahan, diplomasi dan penyebaran agama.

Pengaruh Islam: Memperkukuh akidah, pendidikan, undang-undang, keadilan, amanah, musyawarah dan pemerintahan. Bahasa Melayu berkembang sebagai bahasa ilmu.

Kesultanan Melayu Melaka: Menggabungkan pemerintahan, perdagangan, Islam, perundangan, bahasa Melayu dan hubungan antarabangsa.

Prakolonial → Kolonial → Pascakolonial

Era pascakolonial memberikan penekanan kepada perpaduan, keadilan sosial, kesepaduan sosial, kebudayaan nasional dan pembinaan identiti nasional.

1.5 Perlembagaan Persekutuan

Perlembagaan Persekutuan ialah undang-undang tertinggi negara dan teras kedaulatan Malaysia. Ia menentukan struktur pemerintahan, pembahagian kuasa, hak rakyat serta memastikan tindakan kerajaan berasaskan undang-undang.

Perkara 4(1) menetapkan Perlembagaan sebagai undang-undang utama Persekutuan. Menurut angka dalam slaid 28–31, Perlembagaan mengandungi 15 bahagian, 183 perkara dan 13 jadual.

Peristiwa	Tahun
Undang-Undang Tubuh Kerajaan Johor	1895
Undang-Undang bagi Diri Kerajaan Terengganu	1911
Malayan Union	1946
Persekutuan Tanah Melayu	1948
Suruhanjaya Reid	1956
Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu	1957
Pembentukan Malaysia	1963

1.6 Tiga sistem pemerintahan Malaysia

Perlembagaan Persekutuan

↓

Federalisme	Raja Berperlembagaan	Demokrasi Berparlimen
Pembahagian kuasa	Institusi Raja	Mandat rakyat

A. Sistem Persekutuan (Federalisme)

Pembahagian kuasa antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri. Perkara 73, 74 dan Jadual Kesembilan memperuntukkan pembahagian kuasa perundangan.

Kerajaan Persekutuan	Kerajaan Negeri
Pertahanan	Tanah
Keselamatan dalam negeri	Agama Islam
Hubungan luar negara	Adat Melayu
Pendidikan	Kerajaan tempatan
Kewangan	Sumber air
Kewarganegaraan	Hal ehwal negeri
Perdagangan	Perkara lain yang diperuntukkan

B. Raja Berperlembagaan

Yang di-Pertuan Agong merupakan Ketua Utama Negara. Raja-Raja Melayu merupakan Ketua Negeri bagi negeri masing-masing yang beraja. Kuasa Raja tidak mutlak kerana tertakluk kepada Perlembagaan.

C. Demokrasi Berparlimen

Rakyat memilih wakil melalui pilihan raya. Kerajaan dibentuk berdasarkan sokongan majoriti wakil rakyat. Perdana Menteri dilantik daripada ahli Dewan Rakyat yang berkemungkinan mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan Rakyat. Menteri Besar atau Ketua Menteri dilantik daripada ahli Dewan Undangan Negeri yang berkemungkinan mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan tersebut.

Tiga komponen Parlimen: Yang di-Pertuan Agong, Dewan Negara dan Dewan Rakyat.

Nombor perkara Perlembagaan yang perlu diingat

Perkara	Kandungan
4(1)	Perlembagaan ialah undang-undang utama Persekutuan
14	Kewarganegaraan melalui kuat kuasa undang-undang
32	YDPA sebagai Ketua Utama Negara
40	YDPA bertindak mengikut nasihat, tertakluk kepada Perlembagaan
44	Komponen Parlimen
73 dan 74	Pembahagian kuasa perundangan

Perkara	Kandungan
113	Peranan Suruhanjaya Pilihan Raya
152	Bahasa Kebangsaan

1.7 Kepentingan mempertahankan kedaulatan

Kepentingan	Huraian
Keselamatan negara	Menjaga wilayah dan mengelakkan pencerobohan serta ancaman luar.
Keluhuran Perlembagaan	Memastikan pemerintahan berdasarkan undang-undang.
Perpaduan masyarakat	Mengekalkan keharmonian antara etnik.
Kemakmuran negara	Meningkatkan ekonomi, pelaburan dan peluang pekerjaan.
Kesejahteraan rakyat	Menjamin pendidikan, kesihatan dan taraf hidup.

1.8 Simbol kedaulatan negara

Simbol	Maksud
Jalur Gemilang	Identiti, kedaulatan dan kesatuan rakyat
Jata Negara	Autoriti dan kesatuan Persekutuan; “Bersekutu Bertambah Mutu”
Lagu Negaraku	Kesetiaan, patriotisme dan kebanggaan
Bunga raya	Keperibadian rakyat dan nilai Rukun Negara

> **Ingat:** Malaysia berdaulat kerana mempunyai kuasa pemerintahan sendiri, Perlembagaan, institusi sah dan mandat rakyat.

Sumber: Slaid Topik 1 – Malaysia Negara Berdaulat.

TOPIK 02

Sejarah Interaksi Etnik

2.1 Konsep Alam Melayu

Alam Melayu ialah ruang geobudaya yang mempunyai persamaan dari segi bahasa, budaya, sejarah, adat dan sistem sosial. Ia tidak hanya berdasarkan sempadan politik moden, tetapi hubungan masyarakat serumpun.

Antara wilayahnya: Tanah Melayu, Kepulauan Indonesia, Brunei, Singapura, Selatan Thailand dan Selatan Filipina.

Lima dimensi	Huraian
Ruang budaya	Persamaan bahasa, adat dan nilai.
Ruang maritim	Laut, selat dan sungai sebagai penghubung.
Ruang politik	Hubungan kerajaan seperti Melaka, Srivijaya, Majapahit dan Brunei.
Ruang ekonomi	Perdagangan dan jaringan pelabuhan.
Ruang interaksi	Perkahwinan, akulturasi dan asimilasi.

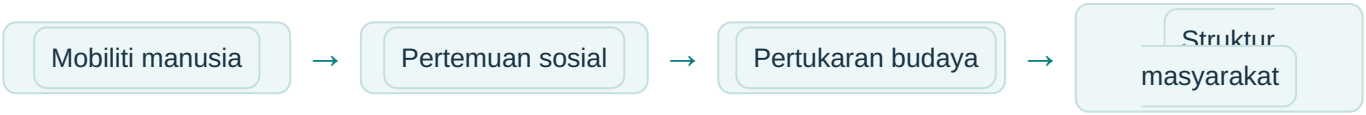

2.2 Faktor interaksi etnik di Alam Melayu

Ekonomi: Kedudukan strategik di laluan perdagangan Timur dan Barat; pelabuhan sebagai tempat pertemuan pedagang antarabangsa; perdagangan rempah, hasil hutan, logam, tekstil dan seramik; pertukaran bahasa, budaya, teknologi dan agama.

Politik: Kerajaan maritim seperti Melaka, Srivijaya, Majapahit, Aceh, Brunei dan Sulu membina hubungan diplomatik, menjaga keselamatan perdagangan dan menghubungkan masyarakat pelbagai wilayah.

Sosial: Toleransi, perkahwinan campur, perkongsian budaya, penyebaran agama dan pendidikan membentuk komuniti baharu.

> **Kata kunci:** EPS = Ekonomi, Politik, Sosial.

2.3 Pola migrasi dalam Alam Melayu

Migrasi ialah pergerakan masyarakat dari satu tempat ke tempat lain.

Jenis mobiliti	Contoh
Geografi	Pergerakan antara pulau, sungai dan pesisir pantai.
Ekonomi	Perdagangan, perikanan dan pertanian.
Sosial	Perkahwinan, hubungan keluarga dan pembukaan petempatan.

Peranan sungai, laut dan selat

Sungai menghubungkan pedalaman dengan pesisir pantai. Laut menghubungkan pulau dan pelabuhan. Selat menjadi laluan strategik perdagangan dan migrasi. Pelabuhan pula menjadi tempat pertemuan, rundingan, dakwah dan pertukaran budaya.

Mobiliti masyarakat Borneo

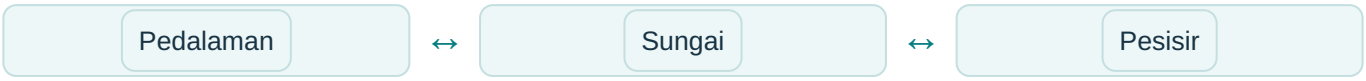

Ketiga-tiga ruang membentuk jaringan, bukan sempadan pemisah. Jaringan masyarakat Borneo melibatkan Sabah, Sarawak, Brunei, Kalimantan, Sulu dan Sulawesi.

2.4 Kedatangan masyarakat dari luar Alam Melayu

Masyarakat	Pengaruh dan sumbangan
India	Hindu-Buddha, bahasa Sanskrit, perdagangan dan sistem beraja.
China	Perdagangan, seramik, sutera dan komuniti Baba Nyonya.
Arab dan Timur Tengah	Islam, dakwah, pendidikan, perundangan dan jaringan ilmu.

Sebelum penjajahan, interaksi berlaku secara lebih terbuka, cair dan semula jadi melalui perdagangan, agama dan perkahwinan.

2.5 Akulturasi, asimilasi dan peranakan

Konsep	Definisi	Contoh
Akulturasi	Penerimaan unsur budaya lain tanpa menghapuskan keseluruhan identiti asal.	Menerima makanan dan pakaian budaya lain.
Asimilasi terpilih	Percampuran budaya melalui penyesuaian yang lebih terbuka.	Menyesuaikan bahasa dan cara hidup dengan masyarakat tempatan.
Peranakan	Pembentukan komuniti baharu melalui perkahwinan campur dan perkongsian budaya.	Baba Nyonya dan Jawi Peranakan.

2.6 Migrasi zaman kolonial British

Revolusi Industri di Eropah meningkatkan permintaan bahan mentah seperti bijih timah dan getah. British memperkenalkan **Dasar Pintu Terbuka** bagi membawa masuk buruh dari China dan India.

Masyarakat	Sektor ekonomi	Petempatan
Melayu	Pertanian, perikanan	Kampung, luar bandar
Cina	Perlombongan, perdagangan	Lombong, pekan, bandar
India	Perladangan getah, infrastruktur	Estet, ladang

Ini menggambarkan corak pengkhususan ekonomi kolonial, bukan pekerjaan semua individu daripada sesuatu etnik.

Sistem Kangani: Sistem membawa masuk buruh India melalui ketua buruh (Kangani), khususnya untuk sektor perladangan getah.

Sabah dan Sarawak

Sarawak berada di bawah Dinasti Brooke sebelum menjadi Crown Colony British pada 1946. Sabah pula mengalami perubahan ekonomi dan sosial pada zaman British North Borneo Company dan British. Perdagangan, migrasi buruh dan petempatan mempertemukan masyarakat peribumi dengan pendatang.

2.7 Dasar Pecah dan Perintah (Divide and Rule)

Dasar British yang menyebabkan pemisahan masyarakat berdasarkan etnik, pekerjaan, petempatan dan institusi sosial.

Petempatan
Kampung, bandar, lombong dan estet.

Pekerjaan
Pengkhususan ekonomi mengikut etnik.

Pendidikan
Sekolah dan bahasa pengantar berbeza.

Sosial
Interaksi antara etnik terhad.

Kesan: jurang ekonomi, pemisahan sosial, pengasingan pendidikan dan kesukaran membentuk perpaduan.

2.8 Perbandingan interaksi mengikut zaman

Aspek	Mobiliti serumpun	Prakolonial	Kolonial
Pendorong	Kekeluargaan, perdagangan tempatan	Perdagangan antarabangsa, agama	Ekonomi eksport, buruh
Ruang	Sungai dan pesisir	Pelabuhan, pasar, istana	Lombong, estet, bandar
Sifat interaksi	Terbuka, semula jadi	Cair dan harmoni	Kaku dan terpisah
Kesan	Jaringan budaya serumpun	Akulturasi, peranakan	Pengasingan etnik, jurang sosial

> **Kesimpulan:** Kepelbagaian telah wujud sejak zaman Alam Melayu, bukan semata-mata bermula ketika penjajahan British. Penjajahan mengubah bentuk interaksi menjadi lebih terpisah dan berstruktur.

Sumber: Slaid Topik 2 – Sejarah Interaksi Etnik, khususnya slaid 8–55 (kandungan visual).

TOPIK 03

Keunikan Masyarakat Malaysia

3.1 Masyarakat Majmuk (Plural Society)

Masyarakat yang hidup dalam satu wilayah politik yang sama tetapi tidak bersatu dan hidup secara berasingan dari sudut sosial, ekonomi, agama dan budaya.

Tokoh	Tahun	Pandangan
J.S. Furnivall	1948	Bercampur tetapi tidak bersatu. Bertemu di pasar untuk urusan ekonomi.
M.G. Smith	1965	Tiada nilai bersama; disatukan melalui kawalan penjajah.
P.L. Van Den Berghe	1967	Pemisahan budaya dan institusi sosial seperti sekolah menyukarkan integrasi.

Ciri-ciri masyarakat majmuk

- **Etnik:** Sempadan identiti tebal dan interaksi terhad.
- **Agama:** Amalan dalam lingkungan sendiri.
- **Bahasa:** Penggunaan bahasa ibunda secara eksklusif.
- **Budaya:** Makanan, pakaian dan perayaan dalam kelompok sendiri.
- **Pertemuan:** Hubungan tertumpu kepada urusan ekonomi.

Sistem pendidikan masyarakat majmuk

Sekolah	Ciri
Melayu	Pendidikan asas, pertanian, Islam dan adat Melayu.
Cina	Kurikulum dan guru dari China.
Tamil	Diurus oleh estet dengan kurikulum dari India.
Inggeris	Golongan elit dan masyarakat bandar; laluan kepada pentadbiran.

Kesan pemisahan: jurang pendapatan, stereotaip, prasangka, kepercayaan rendah dan ruang integrasi terhad. Identiti etnik lebih dominan daripada identiti kebangsaan.

3.2 Peristiwa 13 Mei 1969

Titik perubahan dalam pendekatan negara terhadap hubungan etnik. Kerajaan memberi penekanan lebih serius kepada perpaduan nasional dan usaha mengurangkan jurang sosioekonomi.

Dasar	Tahun	Tujuan
Rukun Negara	1970	Memupuk perpaduan dan nilai bersama.
Dasar Ekonomi Baru (DEB)	1971	Membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum dan menyusun semula masyarakat.

3.3 Masyarakat Kepelbagaian (Diversity)

Masyarakat pelbagai etnik yang saling berinteraksi, berkongsi kehidupan dan hidup bersama dalam satu kerangka kebangsaan. Batas etnik menjadi semakin longgar.

Empat faktor peralihan

Faktor	Huraian
DEB	Mengurangkan kemiskinan dan meningkatkan mobiliti sosial.
Dasar kebangsaan	Bahasa Melayu sebagai bahasa penyatuan.
Urbanisasi dan industri	Penghijrahan ke bandar meningkatkan interaksi etnik.
Kelas menengah	Perkongsian gaya hidup dan taraf ekonomi merentas etnik.

Dasar penyatuan

Bahasa Melayu ialah bahasa kebangsaan (Perkara 152), tanpa menghapuskan bahasa ibunda etnik lain. Dasar Kebudayaan Kebangsaan membantu membina identiti bersama, contohnya nasi lemak, roti canai dan dim sum dinikmati pelbagai masyarakat. Sistem Kurikulum Kebangsaan membantu penyatuan pendidikan merentas SK, SJKC dan SJKT.

Empat konsep penting

Konsep	Maksud
Identiti berlapis	Pelbagai identiti seperti etnik, agama, negeri dan kelas sosial.
Work-in-progress	Keharmonian memerlukan usaha berterusan; belum selesai sepenuhnya.
Everyday-defined	Kesepaduan terbentuk melalui interaksi kehidupan harian.
Stable tension	Perselisihan masih wujud tetapi masyarakat memilih penyelesaian aman.

Contoh stable tension: Masyarakat berbeza pandangan tentang sesuatu isu tetapi menyelesaikannya melalui perbincangan dan undang-undang tanpa keganasan.

Cabaran masyarakat kepelbagaian

Pengukuhan identiti etnik melebihi identiti nasional, jurang sosioekonomi, polarisasi sosial, politik identiti, sensitiviti agama serta maklumat palsu di media digital.

3.4 Masyarakat Aneka Kepelbagaian (Superdiversity)

Konsep oleh **Steven Vertovec (2007)**. Kepelbagaian masyarakat lebih kompleks, tidak terbatas kepada etnik, tetapi melibatkan persilangan bahasa, agama, status migrasi, kelas sosial dan teknologi.

Lima faktor pembentukan

1. Penghijrahan baharu: pekerja asing, ekspatriat dan pelajar antarabangsa.

2. Globalisasi: pergerakan manusia, budaya, idea dan modal merentas sempadan.
3. Teknologi digital: interaksi menerusi media sosial.
4. Pendidikan pelbagai aliran: kampus sebagai ruang pertemuan antarabangsa.
5. Kelas menengah: perkongsian status sosial dan gaya hidup.

Ciri-ciri aneka kepelbagaian

Ciri	Maksud
Identiti bertindih	Pelbagai identiti dalam diri seseorang.
Transnasionalisme	Individu kekal berhubung dengan negara asal walaupun tinggal di negara lain.
Kerencaman berganda	Pelbagai kategori migran dan masyarakat tempatan hidup bersama.
Kepelbagaian sosiobudaya	Percampuran agama, bahasa dan budaya berlapis.
Etnik bukan pengikat utama	Hubungan juga dibentuk oleh kelas sosial dan ruang kehidupan bersama.

Cabaran aneka kepelbagaian

- Tekanan terhadap kemudahan awam dan perkhidmatan bandar.
- Ancaman keselamatan berkaitan migrasi tanpa izin dan ekonomi bawah tanah.
- Segregasi dan kesukaran integrasi.
- Ketegangan sosial serta penyebaran maklumat palsu.
- Keperluan dasar awam yang lebih inklusif.
- Cabaran mengekalkan identiti dan warisan nasional.

3.5 Perbandingan tiga peringkat masyarakat

Aspek	Majmuk	Kepelbagaian	Aneka kepelbagaian
Era	Penjajahan hingga awal merdeka	1970-an hingga 2000-an	Abad ke-21
Inggeris	Plural Society	Diversity	Superdiversity
Punca	Pecah dan Perintah	DEB, pembangunan	Globalisasi, migrasi
Interaksi	Terhad	Lebih terbuka	Kompleks, merentas sempadan
Identiti	Etnik dominan	Berlapis	Pelbagai dimensi
Hubungan	Terpisah	Berintegrasi	Kerencaman berganda
Cabaran	Prasangka etnik	Jurang sosial	Migrasi, digital, integrasi

> **Hafalan pantas:** Majmuk = bersama tetapi terpisah. Kepelbagaian = bersama dan saling berinteraksi. Aneka kepelbagaian = bersama dengan identiti semakin kompleks.

Sumber: Slaid Topik 3 – Keunikan Masyarakat Malaysia.

TOPIK 05

Aspirasi Negara Bangsa

5.1 Konsep negara, bangsa dan negara bangsa

Negara
Wilayah, penduduk, kerajaan, kedaulatan

Bangsa
Identiti, nilai, sejarah, budaya dan rasa kekitaan

↓

Negara bangsa: negara berfungsi, rakyat berkongsi identiti dan aspirasi

Negara

Entiti politik yang mempunyai empat elemen asas:

Elemen	Maksud
Wilayah	Kawasan geografi dengan sempadan jelas.
Penduduk	Masyarakat yang menetap dalam wilayah tersebut.
Kerajaan	Institusi yang mentadbir negara.
Kedaulatan	Kuasa tertinggi untuk mentadbir secara bebas.

Bangsa

Komuniti sosial dan politik yang terbentuk melalui perkongsian identiti, sejarah, bahasa, budaya, nilai serta pengalaman bersama.

Negara bangsa

Menurut **Andrew Heywood**, negara bangsa ialah bentuk organisasi politik yang sempadan negaranya bertindih dengan identiti bangsa.

Tiga ciri: rakyat berkongsi identiti nasional, mempunyai kesetiaan tinggi kepada negara, dan negara memperoleh legitimasi melalui identiti bersama.

5.2 Empat asas pembentukan negara bangsa

Asas	Elemen utama
Kenegaraan	Wilayah, penduduk, kerajaan, kedaulatan, Perlembagaan, federalisme dan institusi negara.
Kebangsaan	Ideologi, identiti nasional, etos nasional, bahasa, budaya, sejarah, simbol, patriotisme dan nasionalisme.
Kewarganegaraan	Hak, tanggungjawab, demokrasi, literasi politik, penyertaan sivik, nilai sivik dan integriti.
Kelestarian nasional	Institusi, perpaduan, tadbir urus, pembangunan mampan, keselamatan, daya tahan, kesejahteraan, inovasi dan transformasi digital.

Perbezaan istilah penting

Istilah	Maksud
Patriotisme	Perasaan cinta dan kesetiaan terhadap tanah air.
Nasionalisme	Kesedaran dan kesetiaan terhadap bangsa serta perjuangan mempertahankan kepentingannya.
Identiti nasional	Ciri dan kesedaran bersama sebagai rakyat sebuah negara.
Etos nasional	Watak, nilai, norma, kepercayaan dan aspirasi bersama masyarakat.
Integrasi	Penyatuan masyarakat tanpa menghapuskan identiti etnik masing-masing.
Legitimasi	Penerimaan dan pengiktirafan rakyat terhadap kuasa pemerintahan yang sah.

Malaysia menggunakan pendekatan **integrasi**, iaitu perpaduan dalam kepelbagaian tanpa menghapuskan identiti setiap etnik.

5.3 Bangsa Idaman (Nation-of-Intent)

Gagasan pembentukan bangsa berdasarkan cita-cita, kehendak kolektif, nilai bersama dan aspirasi masa hadapan. Bangsa yang **ingin diwujudkan**, bukan sekadar bangsa yang terbentuk semula jadi.

Tokoh	Konsep
Shamsul Amri Baharuddin	Nation-of-intent – bangsa idaman
Benedict Anderson	Imagined Community – komuniti yang dibayangkan
Ernest Renan	Plebiscite harian – persetujuan berterusan untuk hidup bersama
Michael Billig	Banal Nationalism – nasionalisme dalam rutin harian
Andrew Heywood	Negara bangsa

5.4 Takrifan harian dan takrifan autoriti

BOTTOM-UP
Takrifan harian
Negara bangsa
↑
Masyarakat

TOP-DOWN
Takrifan autoriti
Pihak berkuasa
↓
Masyarakat

Aspek	Takrifan harian	Takrifan autoriti
Istilah Inggeris	Everyday-defined	Authority-defined
Pendekatan	Bottom-up	Top-down
Pelaksana	Masyarakat	Kerajaan, institusi, elit politik
Sifat	Tidak formal, fleksibel	Formal, rasmi
Pembentukan	Interaksi seharian	Dasar, undang-undang, gagasan

Aspek	Takrifan harian	Takrifan autoriti
Contoh	Kedai mamak, gotong-royong	Rukun Negara, Malaysia MADANI

5.5 Enam contoh takrifan harian

01
Mamakization
Kedai mamak menjadi ruang interaksi pelbagai etnik, agama dan kelas sosial. Perpaduan terbentuk secara tidak formal.

02
Street Wedding
Kenduri perkahwinan di kawasan kejiranan menjadi ruang kerjasama dan interaksi pelbagai kaum.

03
Aktiviti kejiranan
Gotong-royong, tolong-menolong dan kerjasama membina rasa kekitaan.

04
Harimau Malaya
Rakyat pelbagai etnik menyokong pasukan kebangsaan dan berkongsi emosi, semangat dan kebanggaan.

05
Sambutan perayaan
Rumah terbuka Hari Raya, Tahun Baru Cina dan Deepavali memupuk toleransi dan interaksi silang budaya.

06
Budaya popular
Muzik, filem, drama, komedi dan hiburan digital menghasilkan pengalaman bersama merentas etnik.

5.6 Bangsa Malaysia Idaman melalui takrifan autoriti

Empat gagasan politik yang dibincangkan dalam modul, masing-masing dengan pendekatan tersendiri:

Gagasan	Dikaitkan dengan	Fokus utama
Ketuanan Melayu	UMNO	Kedudukan Melayu, institusi Raja, Islam dan bahasa Melayu dalam struktur kenegaraan.
Daulah Islamiah	PAS	Islam sebagai asas pemerintahan, perundangan dan identiti nasional.
Malaysian Malaysia	DAP	Kesamarataan kewarganegaraan, keadilan sosial dan nasionalisme sivik.
Borneonisasi	Parti politik Sabah dan Sarawak	Autonomi wilayah, identiti tempatan dan keseimbangan kuasa Persekutuan-Negeri.

Daulah Islamiah: Prinsip kedaulatan hukum Allah, pelaksanaan syariah, kepimpinan berteraskan ulama, keadilan, amanah dan maslahah.

Borneonisasi: Berkait dengan MA63, pengukuhan autonomi dan pemindahan kuasa tertentu kepada masyarakat tempatan Sabah dan Sarawak. Slogan “Sabah for Sabahan” dan “Sarawak for Sarawakian”. Menurut modul, strategi hubungan Persekutuan-Negeri, bukan projek pemisahan.

5.7 Inisiatif pembentukan negara bangsa Malaysia

Tahun	Inisiatif	Pemimpin berkaitan	Fokus
1970	Rukun Negara	—	Perpaduan dan ideologi kebangsaan
1991	Wawasan 2020	Tun Dr. Mahathir Mohamad	Negara maju dan Bangsa Malaysia
2004	Islam Hadhari	Tun Abdullah Ahmad Badawi	Pembangunan berteraskan Islam
2009	1Malaysia	Najib Razak	Perpaduan dan kesejahteraan
2019	Wawasan Kemakmuran Bersama 2030	Tun Dr. Mahathir Mohamad	Kemakmuran yang adil
2021	Keluarga Malaysia	Ismail Sabri Yaakob	Kebersamaan, penerimaan kepelbagaian
2023	Malaysia MADANI	Anwar Ibrahim	Pembangunan progresif, beretika, inklusif

A. Rukun Negara (1970)

Lima prinsip mengikut turutan:

1. Kepercayaan kepada Tuhan.
2. Kesetiaan kepada Raja dan Negara.
3. Keluhuran Perlembagaan.
4. Kedaulatan Undang-undang.
5. Kesopanan dan Kesusilaan.

Lima objektif: mencapai perpaduan lebih erat, memelihara cara hidup demokratik, mewujudkan masyarakat adil, menjamin sikap liberal terhadap tradisi kebudayaan, dan membina masyarakat progresif berasaskan sains serta teknologi moden.

B. Wawasan 2020 (1991)

Menjadikan Malaysia negara maju menjelang 2020, bukan sekadar ekonomi tetapi juga politik, sosial, budaya, psikologi dan moral.

C. Islam Hadhari (2004)

Pembangunan menyeluruh berdasarkan nilai Islam yang progresif, inklusif dan berorientasikan ketamadunan. Bukan mazhab atau sistem teologi baharu.

D. 1Malaysia (2009)

Perpaduan nasional tanpa mengira etnik dan latar belakang. Slogan: **Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan.**

E. Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (2019)

Pembangunan adil dan saksama serta merapatkan jurang pendapatan antara masyarakat, negeri dan wilayah.

F. Keluarga Malaysia (2021)

Masyarakat sebagai keluarga besar walaupun berbeza etnik, agama dan budaya; kasih sayang, toleransi dan kerjasama.

G. Malaysia MADANI (2023)

Enam nilai utama: **Kemampanan, Kesejahteraan, Daya Cipta, Hormat, Keyakinan dan Ihsan.**

5.8 Acuan negara bangsa Malaysia

1. Perlembagaan.
2. Federalisme.
3. Rukun Negara.
4. Perpaduan dalam kepelbagaian.
5. Patriotisme dan nasionalisme.
6. Etos nasional.
7. Identiti nasional.
8. Simbol negara.

Sumber: Slaid Topik 5 – Aspirasi Negara Bangsa, termasuk kandungan visual slaid 39–56.

ULANG KAJI PANTAS

Ringkasan hafalan

Nama tokoh

Tokoh	Kata kunci
J.S. Furnivall (1948)	Masyarakat majmuk
M.G. Smith (1965)	Kawalan dan paksaan penjajah
P.L. Van Den Berghe (1967)	Pemisahan budaya dan institusi
Steven Vertovec (2007)	Superdiversity
Shamsul Amri Baharuddin	Bangsa idaman
Andrew Heywood	Negara bangsa
Benedict Anderson	Imagined Community
Ernest Renan	Plebiscite harian
Michael Billig	Banal Nationalism

Tarikh penting

Tahun	Peristiwa
1511	Penjajahan Portugis di Melaka
1946	Malayan Union
1948	Persekutuan Tanah Melayu
1956	Suruhanjaya Reid dan Rundingan London
1957	Kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu
1963	Pembentukan Malaysia
1969	Peristiwa 13 Mei
1970	Rukun Negara
1971	Dasar Ekonomi Baru
1991	Wawasan 2020
2004	Islam Hadhari
2009	1Malaysia
2019	Wawasan Kemakmuran Bersama
2021	Keluarga Malaysia
2023	Malaysia MADANI

Keutamaan jika masa terhad: Topik 3 dan 5 mengandungi banyak konsep, tokoh dan perbandingan yang sesuai untuk latihan objektif. Ini cadangan belajar, bukan pengesahan format ujian.

UJI KEFAHAMAN

Latihan ujian objektif

20 soalan, lima bagi setiap topik. Jawab tanpa melihat nota terlebih dahulu.

1. Apakah maksud kedaulatan?

A. Kuasa pemerintahan penjajah
B. Kuasa tertinggi negara untuk mentadbir secara bebas
C. Kuasa masyarakat memilih pekerjaan
D. Kuasa mutlak rakyat dalam semua perkara

2. Antara berikut, yang manakah bidang kuasa Kerajaan Negeri?

A. Pertahanan
B. Kewarganegaraan
C. Agama Islam
D. Hubungan antarabangsa

3. Perkara 44 berkaitan dengan apa?

A. Parlimen
B. Bahasa Kebangsaan
C. Kewarganegaraan
D. Suruhanjaya Pilihan Raya

4. Bilakah Malaysia dibentuk?

A. 31 Ogos 1957
B. 16 September 1963
C. 13 Mei 1969
D. 9 Julai 1957

5. Apakah kedudukan Perlembagaan Persekutuan?

A. Undang-undang negeri
B. Dasar ekonomi
C. Dokumen tidak rasmi
D. Undang-undang tertinggi negara

6. Apakah sifat interaksi pada zaman prakolonial?

A. Kaku dan terasing
B. Terbuka dan organik
C. Tiada interaksi
D. Berasaskan pengasingan pekerjaan

7. Penerimaan budaya luar tanpa menghapuskan identiti asal disebut sebagai apa?

A. Segregasi
B. Nasionalisme
C. Akulturasi
D. Federalisme

8. Sistem Kangani berkaitan dengan kemasukan buruh dari negara mana?

A. India
B. China
C. Jepun
D. Arab Saudi

9. Apakah kesan Dasar Pecah dan Perintah?

A. Penghapusan jurang ekonomi
B. Pembentukan satu sistem persekolahan
C. Peningkatan integrasi etnik
D. Pemisahan masyarakat mengikut pekerjaan dan petempatan

10. Apakah contoh komuniti peranakan?

A. Ekspatriat
B. Baba Nyonya
C. Buruh kontrak
D. Kelas menengah

11. Siapakah tokoh utama konsep masyarakat majmuk?

A. Steven Vertovec
B. Andrew Heywood
C. J.S. Furnivall
D. Michael Billig

12. Siapakah yang memperkenalkan konsep Superdiversity?

A. Steven Vertovec
B. Ernest Renan
C. Benedict Anderson
D. M.G. Smith

13. Apakah maksud Stable Tension?

A. Masyarakat langsung tidak mempunyai konflik
B. Masyarakat hidup sepenuhnya terasing
C. Masyarakat menolak semua budaya luar
D. Perselisihan wujud tetapi diurus secara aman

14. Apakah dua matlamat utama DEB?

A. Meningkatkan migrasi dan perdagangan
B. Membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat
C. Menghapuskan semua identiti etnik
D. Membentuk sekolah berasingan

15. Apakah faktor utama pembentukan aneka kepelbagaian?

A. Sistem beraja
B. Ekonomi sara diri
C. Globalisasi, migrasi dan teknologi digital
D. Dasar Malayan Union

16. Apakah contoh takrifan harian?

A. Budaya makan di kedai mamak
B. Perlembagaan Persekutuan
C. Wawasan 2020
D. Rukun Negara

17. Gagasan Borneonisasi berkaitan dengan apa?

A. Pembangunan ekonomi Eropah
B. Sistem Kangani
C. Penyebaran agama Hindu
D. Autonomi Sabah dan Sarawak

18. Siapakah tokoh yang dikaitkan dengan konsep Imagined Community?

A. J.S. Furnivall
B. Benedict Anderson
C. Steven Vertovec
D. Andrew Heywood

19. Bilakah gagasan Islam Hadhari diperkenalkan?

A. 1991
B. 2009
C. 2004
D. 2021

20. Apakah pendekatan Malaysia dalam pembinaan negara bangsa?

A. Integrasi tanpa menghapuskan identiti etnik
B. Pengasingan semua etnik
C. Penghapusan semua budaya asal
D. Pemisahan wilayah berdasarkan etnik

SEMAK SELEPAS MENJAWAB

Skema jawapan

1. B. Kuasa tertinggi negara untuk mentadbir secara bebas
Kedaulatan ialah kuasa tertinggi negara untuk mentadbir dan menentukan hala tuju sendiri.

2. C. Agama Islam
Agama Islam merupakan antara bidang kuasa negeri.

3. A. Parlimen
Parlimen terdiri daripada YDPA, Dewan Negara dan Dewan Rakyat.

4. B. 16 September 1963
Malaysia dibentuk pada 16 September 1963.

5. D. Undang-undang tertinggi negara
Perkara 4(1) menetapkan keluhuran Perlembagaan.

6. B. Terbuka dan organik
Interaksi prakolonial berlaku melalui perdagangan, agama dan perkahwinan.

7. C. Akulturasi
Akulturasi melibatkan penerimaan unsur budaya luar sambil mengekalkan identiti asal.

8. A. India
Sistem Kangani digunakan untuk membawa masuk buruh India.

9. D. Pemisahan masyarakat mengikut pekerjaan dan petempatan
British membentuk pengkhususan ekonomi dan pengasingan petempatan.

10. B. Baba Nyonya
Baba Nyonya terbentuk melalui sejarah interaksi dan percampuran budaya.

11. C. J.S. Furnivall
J.S. Furnivall menghuraikan masyarakat yang bercampur tetapi tidak bersatu.

12. A. Steven Vertovec
Steven Vertovec memperkenalkan konsep tersebut pada tahun 2007.

13. D. Perselisihan wujud tetapi diurus secara aman
Stable tension menggambarkan ketegangan yang diurus tanpa keganasan.

14. B. Membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat
DEB menumpukan pembasmian kemiskinan tanpa mengira kaum dan penyusunan semula masyarakat.

15. C. Globalisasi, migrasi dan teknologi digital
Ketiga-tiga faktor meningkatkan kerencaman sosial moden.

16. A. Budaya makan di kedai mamak
Mamakization ialah interaksi sosial tidak formal daripada akar umbi.

17. D. Autonomi Sabah dan Sarawak
Borneonisasi menekankan identiti wilayah dan keseimbangan kuasa.

18. B. Benedict Anderson
Benedict Anderson membincangkan bangsa sebagai komuniti yang dibayangkan.

19. C. 2004
Islam Hadhari diperkenalkan pada tahun 2004.

20. A. Integrasi tanpa menghapuskan identiti etnik
Malaysia mengutamakan perpaduan dalam kepelbagaian.

PELAN PERSEDIAAN

Jadual ulang kaji

Cadangan bagi persediaan ujian esok malam.

- [ ] Malam ini · 40 minit
  Topik 1 – Kedaulatan dan Perlembagaan
- [ ] Malam ini · 40 minit
  Topik 2 – Migrasi dan Dasar Pecah dan Perintah
- [ ] Malam ini · 40 minit
  Topik 3 – Perbandingan tiga masyarakat
- [ ] Esok pagi · 60 minit
  Topik 5 – Negara bangsa dan takrifan
- [ ] Esok petang · 30 minit
  Hafal tokoh, tarikh dan inisiatif kerajaan
- [ ] Sebelum ujian · 30 minit
  Jawab latihan objektif tanpa melihat nota